

Panie Rektorze, Czcigodny Profesorze, Wysoki Senacie, Szanowni Państwo!

Przypadł mi dziś w udziale zaszczyt przedstawienia sylwetki Profesora Władysława Findeisena – uczonego, wychowawcy młodzieży, działacza – człowieka, który we wszystkich obszarach swojej bogatej i różnorodnej aktywności osiągnął niezaprzeczalne sukcesy zyskując głęboki szacunek i powszechne uznanie.

Żołnierz Armii Krajowej i uczestnik Powstania Warszawskiego studiuje w Politechnice Warszawskiej w latach 1945-1949. Ale już w roku 1948, jeszcze będąc studentem, podejmuje pracę jako asystent, wiążąc z tą chwilą już na stałe swoją działalność zawodową i naukową z naszą uczelnią. Szybki rozwój naukowy, oparty na nieprzeciętnych zdolnościach i ogromnej pracowitości, prowadzi do uzyskania w wieku 45 lat tytułu profesora zwyczajnego i wyboru na członka korespondenta Polskiej Akademii Nauk.

Od początku Władysław Findeisen zajmuje się nową w warunkach polskich dziedziną automatycznej regulacji i teorii sterowania. Jeszcze jako adiunkt, wspólnie z kilkoma kolegami, organizuje w r. 1955 Katedrę Automatyki i Telemechaniki. Jako kierownik tej Katedry, a później dyrektor Instytutu Automatyki, przez ponad 25 lat jest inspiratorem badań, wychowawcą wielu wybitnych naukowców, autorem podręczników i nowych programów nauczania, cenionym wykładowcą. Potrafił niezwykle umiejętnie łączyć swoje własne prace badawcze z troską o rozwój naukowy młodych kolegów i swoich następców. Był promotorem w 37 zakończonych przewodach doktorskich. Spośród wypromowanych doktorów 13 osób uzyskało stopień doktora habilitowanego, a 7 – ponadto – tytuł profesora; 10 osób zajmuje obecnie stanowisko profesora w Polsce, a dwie – w USA.

Domena działalności naukowej Profesora Władysława Findeisena, wokół której skupił On tak liczne grono współpracowników, były badania nad wielopoziomowymi i wielowarstwowymi układami sterowania. W latach 1970-1980 rozwinął teorię sterowania hierarchicznego w stanach ustalonych uwzględniającą w oryginalny sposób różnice między procesem rzeczywistym a jego modelem matematycznym, czego nie stosowano przedtem w literaturze światowej. Prace z tego zakresu przyniosły Profesorowi międzynarodowy rozgłos oraz przyznaną Mu w r. 1976 Nagrodę Państwową ~~I stopnia~~.

W dziesięcioleciu 1975-1985 zostały rozwinięte przez Profesora i Jego zespół podstawy teoretyczne i metody sterowania hierarchicznego dla układów dynamicznych, zawierające również wiele elementów w pełni oryginalnych. Władysław Findeisen to jednak nie tylko wybitny naukowiec, ale także inżynier. Obok prac koncepcyjnych i teoretycznych inicjował i prowadził również badania nad możliwościami zastosowań

teorii i metodologii sterowania hierarchicznego w procesach przemysłowych, m.in. w procesie cukrowniczym, procesie hutniczym otrzymywania tlenku glinu metodą Bretsznajdera czy procesie produkcji amoniaku z gazu ziemnego. Podjętą przez Profesora tematykę sterowania hierarchicznego w systemach wodno-gospodarczych kontynuują i rozwijają w szerokim zakresie Jego następcy.

Sukcesy naukowe przynoszą Profesorowi niekwestionowaną pozycję międzynarodową. Jest wielokrotnie zapraszany do wygłoszenia referatów na najważniejszych konferencjach światowych. Odbywa staże naukowe, nawiązuje kontakty z czołowymi ośrodkami zagranicznymi pracującymi nad pokrewną tematyką, stwarza podstawy trwałej współpracy międzynarodowej m.in. z University of Minnesota, City University of London, a ostatnio także – z University of Birmingham. Rezultaty współpracy naukowej z City University of London były podstawą przyznania Profesorowi przez tę uczelnię doktoratu honoris causa w r. 1984.

Wyniki naukowe Profesora, jego osiągnięcia w zakresie kształcenia kadry oraz kierowania pracą zespołów badawczych są wybitne i zaowocowały powstaniem w Politechnice Warszawskiej znanej nie tylko w kraju szkoły naukowej w zakresie teorii i układów hierarchicznego sterowania złożonych systemów. Warto np. wspomnieć, że w czasopiśmie chińskim *Acta Automatica Sinica* ukazał się w r. 1984 artykuł omawiający „Polish Findeisen school of the theoretical research in large scale systems”.

Od początku działalności zawodowej i naukowej Profesor Władysław Findeisen brał czynny udział w pracach organizacyjnych. Oprócz wspomnianego już kierownictwa Katedry Automatyki i Telemekhaniki, a później – Instytutu Automatyki, był członkiem Senatu Politechniki Warszawskiej, przewodniczącym i członkiem wielu komisji Senatu i macierzystej Rady Wydziału. Pełnił też wiele odpowiedzialnych funkcji w środowisku naukowym poza uczelnią. Między innymi był przewodniczącym Sekcji i członkiem Prezydium Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej, przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Badań Systemowych PAN, przewodniczącym Komitetu Automatyki PAN, redaktorem naczelnym „Archiwum Automatyki i Telemekhaniki PAN”.

Ale przełomową datą w działalności publicznej Profesora był rok 1981. W kwietniu tego roku zostaje wybrany przez Kolegium Elektorów na stanowisko Rektora Politechniki Warszawskiej. Był pierwszym po wieloletniej przerwie Rektorem wybranym w demokratycznych wyborach przez całe środowisko naszej uczelni. Jego pierwsza kadencja w latach 1981-1984 przypadła na niezwykle trudny okres w historii Kraju i uczelni. Odegrał doniosłą rolę w zażegnaniu konfliktów związanych ze strajkami studenckimi jesienią 1981 roku zyskując powszechny szacunek i zaufanie

studentów. Ma On też ogromne zasługi w przeprowadzeniu Politechniki Warszawskiej przez jakże ciężki okres stanu wojennego.

Po ponownym wyborze na stanowisku Rektora w 1984 roku sprawował tę funkcję tylko przez część kadencji. W listopadzie 1985 roku, ~~po dokonanej w lecie tego roku zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym~~, zostaje odwołany przez ówczesnego ministra za swoją niezależność i nieuleganie naciskom. Bardzo boleśnie odebrała to społeczność akademicka naszej uczelni, a studenci zgotowali Mu manifestacyjne pożegnanie skandując słowo: „dziękujemy”.

Trudno przecenić rolę, jaką odegrał Rektor Findeisen w odbudowie i kształtowaniu właściwych stosunków w środowisku pracowników i studentów naszej uczelni, choć – jak wspomniano na pożegnalnym, pełnym dramatyzmu posiedzeniu Senatu – „nie wybudował żadnego nowego gmachu”.

Działalność Profesora na stanowisku Rektora Politechniki Warszawskiej zaskarbiła Mu szerokie uznanie, daleko wykraczające poza mury uczelni. W latach 1986-1990 zostaje Profesor – z powołania przez Prymasa Kardynała J.Glempa – członkiem Prymasowskiej Rady Społecznej, a – z wyboru – jej przewodniczącym. W latach 1988-1990 był członkiem Komitetu Obywatelskiego przy Lechu Wałęsie i z tego tytułu uczestniczył w obradach Okrągłego Stołu ^{przewodnicząc} ~~(plenarnym)~~.

Przez dwie kadencje: 1989-1991 oraz 1991-1993 Profesor Władysław Findeisen był senatorem RP pełniąc funkcję przewodniczącego Senackiej Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji. W latach 1990-1992 był jednocześnie wiceprezesem Polskiej Akademii Nauk.

W r. 1991 została reaktywowana w Warszawie Kasa im. Józefa Mianowskiego jako Fundacja Popierania Nauki. Profesor został prezesem Kasy w nowej jej postaci, inicjując m.in. udzielanie stypendiów na staże naukowe w Polsce dla osób z zagranicy.

Szanowni Państwo! Wobec bogactwa przedstawionych faktów i ich wielkiego znaczenia trudno jest o jakiegokolwiek podsumowanie. Wyłania się z nich jednak w sposób niewątpliwy postać Profesora jako wielkiego uczonego, wychowawcy młodzieży, człowieka niezwykle zaangażowanego w działania na rzecz dobra Kraju i macierzystej uczelni. Niech mi będzie wolno na zakończenie zacytować słowa z listu profesorów wydziału inicjującego działania, których uroczysty finał dziś przeżywamy. Słowa te brzmiały: „uwazamy zarówno za godne naszej Uczelni jak i za należne wielkim zasługom Profesora wobec Uczelni i Kraju nadanie Mu tytułu Doktora Honoris Causa Politechniki Warszawskiej”. Wyrażam głęboką radość i satysfakcję, że tak właśnie się stało.